

עפ"ת 9739/09/21 - חאלד דירבאס נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 9739-09-21 דירבאס נ' מדינת ישראל
עפ"ת 10063-09-21 מדינת ישראל נ' דירבאס
תיק חיצוני: 787734/2020

לפני
בעניין: כבוד השופט מרדכי כדורי

חאלד דירבאס
ע"י ב"כ עו"ד ע' א' מריד
בעפ"ת 9739-09-21
בעפ"ת 10063-09-21

נגד
משיבים

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד נ' לנגנטל שוורץ,
י' ריצ'קר, א' אקוקה
מפרקליטות מחוז ירושלים
בעפ"ת 9739-09-21
בעפ"ת 10063-09-21

פסק דין

לפני ערעורים על גזר דינו של בית המשפט לתעבורה (כב' השופט נ' מהנא, סגן נשיא) מיום 18/7/2021, בתיק פ"ל 9812-10-20, בגדרו הוטלו על המערער בתיק עפ"ת 9739-09-21 (להלן: "**המערער**"), בין היתר, עונשי מאסר ופסילת רישיון נהיגה, בגין מספר עבירות תעבורה.

הרקע:

1. המערער הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של: נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 בפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1991 (להלן: "**הפקודה**"); נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף, לפי סעיף 10(א) בפקודה; נהיגה בשכרות, לפי סעיף 62(3) בצירוף סעיף 39א בפקודה; ונהיגה ללא ביטוח, לפי סעיף 2(א) בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 23/9/2020 ניתן נגד המערער גזר דין בתיק פ"ל 10349-10-17, בו הוטל עליו, בין היתר, עונש פסילת רישיון נהיגה למשך חמש שנים (להלן: "**גזר הדין הקודם**").

כמו כן, ביום 15/8/2019 פקע רישיון הנהיגה של המערער.

ביום 24/10/2020 נהג המערער ברכב, בעת שהוא מודע לפסילה שהוטלה עליו בגזר הדין, למעלה משישה חודשים לאחר שרישיון הנהיגה שלו פקע, ללא ביטוח בתוקף ובהיותו שיכור. בדגימה של אויר נשוף שניטלה מהמערער נמצא ריכוז של 489 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אויר נשוף.

3. גזר הדין הקודם ניתן בגין הרשעת המערער בעבירות תעבורה שעבר במהלך תקופה של כשנה, בארבעה מועדים שונים, בהם המערער נהג ברכב פעמיים כשהוא שיכור, ופעמיים בזמן פסילה. באחד האירועים בהם המערער נהג בזמן פסילה, הוא נהג בקלות ראש, מבלי שנתן תשומת לב מספקת לדרך ובמהירות שאינה מתאימה לתנאי הדרך, לא הבחין מבעוד מועד בהולך רגל שעמד בסמוך לרכבו, איבד שליטה על הרכב, פגע בהולך הרגל וגרם לו חבלות של ממש.

בנוסף לעונש פסילת רישיון נהיגה בפועל, הוטלו על המערער בגזר הדין הקודם גם: עונש מאסר בפועל למשך 20 חודשים; מאסר על תנאי למשך 12 חודשים; פסילה על תנאי למשך 12 חודשים; וקנס בסך 3,000 ₪. כמו כן הופעל באופן מצטבר עונש פסילה על תנאי למשך חודשיים.

4. ביום 2/11/2020 הגיש המערער ערעור נגד גזר הדין הקודם, ובקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל. בהחלטה מיום 19/11/2020 נדחתה הבקשה לעיכוב ביצוע, ובפסק דין מיום 22/4/2021 נדחה הערעור (עפ"ת (י-ם) 3870-11-20 **דירבאס נ' מדינת ישראל**, 22/4/2021).

גזר דינו של בית המשפט קמא:

5. בגזר דינו עמד בית המשפט קמא על חומרת מעשי העבירה החוזרים של המערער, הסכנה הטמונה בהם והדופי הפלילי והמוסרי הבא בהם לידי ביטוי. בית המשפט קמא הדגיש, כי המערער עבר את העבירות זמן קצר לאחר שהוטל עליו עונש מאסר בפועל לתקופה ממושכת, ובטרם החל לרצותו. נקבע כי העובדה שהמערער נתפס נוהג בפסילה ובשכרות מעידה על התנהגותו המזלזלת ועל ביזוי הוראות החוק וההחלטות השיפוטיות על ידו.

6. בית המשפט קמא דחה את עמדת המערער, לפיה תחילת תוקפו של עונש המאסר המותנה שהוטל עליו בגזר הדין הקודם הוא ביום שחרורו ממאסר בלבד, ולכן אינו בר הפעלה. נקבע כי כיוון שבמועד בו ניתן גזר הדין הקודם המערער לא היה עצור ולא נשא עונש מאסר, החלה תקופת התנאי עם מתן גזר הדין הקודם, וכי תקופת מאסרו תצטרף לתקופת התנאי.

7. יחד עם זאת, לפי קביעתו של בית המשפט קמא, מתקיימות בעניינו של המערער נסיבות מיוחדות, המצדיקות חפיפה של עונש המאסר המותנה עם עונש המאסר בפועל. לעניין זה נקבע כי:

"מדובר בתקופת תנאי ארוכה יחסית שיש בה לבדה כדי להוות לנאשם עונש מרתיע"

במיוחד שמדובר באדם שנסיבותיו האישיות כפי שציין הסניגור אינן פשוטות. הנאשם שוהה במעצר תקופה ארוכה ובמהלך הדיונים נשמעה זעקתו לטיפול שיקומי. הנאשם לא התאים בעבר לטיפול שיקומי אולם כעת, ככל הנראה, התקופה שבה שהה במעצר וכאסיר בתיק הקודם חידדו אצלו גבולות המותר והאסור והוא הביע נכונות בפניי להירתם להליך שיקומי במסגרת בית הסוהר. כולי תקווה כי יהיה בתקופה זו כדי להוות בסיס לתיקון דרכיו של הנאשם וכי הפעם הוא יפנים שההזדמנות שניתנה לו כעת בהפעלת המאסר על תנאי בחופף הינה הזדמנות פז שינצלה לצורך שיקומי."

8. בית המשפט קמא הוסיף וקבע בגזר דינו, כי אין לנכות מתקופת המאסר את הימים בהם המערער היה עצור במקביל לריצוי עונש המאסר שהוטל עליו בגזר הדין הקודם. נקבע, כי ניכוי כאמור יביא לתוצאה לפיה יצא חוטא נשכר. לכן, על חשבון עונש המאסר נזקפה רק תקופת מעצרו שעד לתחילת ריצוי עונש המאסר.

9. בסופו של דבר הטיל בית המשפט קמא על המערער את העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל למשך 16 חודשים, שיימנו ממועד גזר הדין.
- ב. הפעלת עונש מאסר על תנאי למשך 12 חודשים, לריצוי באופן חופף.
- ג. פסילת רישיון נהיגה למשך 36 חודשים, שיימנו ממועד גזר הדין, אך מבלי שתקופת המאסר שהוטלה עליו בגזר הדין תובא בחשבון תקופת הפסילה.
- ד. הפעלת עונש פסילה על תנאי למשך 12 חודשים, לריצוי באופן מצטבר.
- ה. מאסר למשך שישה חודשים, על תנאי למשך שלוש שנים.
- ו. פסילת רישיון נהיגה למשך שישה חודשים, על תנאי למשך שלוש שנים.

תמצית טיעוני הצדדים בערעור:

10. המערער טוען כי העונש שהוטל עליו חמור ביחס לעבירות בהן הורשע, בהתחשב בנסיבותיו, בגילו הצעיר, בהודאתו, בהתנהגותו ובתוצאות העבירה.

11. לטענת המערער, העונשים המותנים שהוטלו עליו בגזר הדין הקודם לא היו בתוקף במועד האירוע, מאחר שביצועם עוכב. לעמדתו, עונש המאסר המותנה שהוטל עליו יכנס לתוקף רק לאחר שיסיים לרצות את עונשו וישוחרר ממאסרו.
12. לדברי המערער, הוא אינו מקל ראש בעבירות שעבר ולא מצמצם את חלקו בהן. ברם, לטענתו, יש לתת את הדעת על האפיק השיקומי ועל האינטרס הציבורי הכרוך בו.
13. המערער מבקש להפנותו לשירות המבחן בטרם יוכרעו הערעורים. לטענתו, הודעת חטיבת תקון בשירות בתי הסוהר לבית המשפט מיום 2/11/2021 מלמדת כי הוא משולב בטיפול אינטנסיבי ומפגין רצינות. משכך, ראוי כי יימסר לבית המשפט תסקיר בעניינו.
14. לעומתו טוענת המדינה, כי עונשי הפסילה והמאסר שהוטלו על המערער קצרים יתר על המידה, ואינם הולמים את חומרת מעשיו ואת הפסיקה הנוהגת.
15. לעמדת המדינה, עונש המאסר המותנה שהוטל על המערער בגזר הדין חל החל מיום גזר הדין, וכל עוד הוא לא מרצה את עונשו. לטענתה, לא היתה הצדקה להפעלת עונש המאסר על תנאי בחופף, ולא לחפיפת עונש המאסר שהוטל על המערער עם העונש אותו הוא מרצה.
16. עוד טוענת המדינה, כי בהתאם להוראת סעיף 39א בפקודה, כיוון שהמערער הורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה בשנה שקדמה לאירוע, היה על בית המשפט קמא להטיל עליו פסילה למשך ארבע שנים.
17. המדינה טוענת עוד, כי בית המשפט קמא שגה כאשר קבע שתקופת הפסילה תימנה החל ממועד גזר הדין, על אף שהמערער מרצה עונש מאסר, ובקביעתו שהפסילה תחול בחופף לעונש פסילה קודם שהוטל עליו.
18. בתגובתו לערעור המדינה טוען המערער, כי החמרה בענישה והימנעות מדרכי שיקום מביאים למועדות (רצידיביזם). לטענת המערער, חישוב תקופת המאסר ממועד גזר הדין תואמת את הוראת סעיף 43 בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), ומוצדקת על רקע נסיבותיו וההליך הטיפולי.
19. המערער סומך את ידיו על נימוקיו של בית המשפט קמא בנוגע להפעלת המאסר המותנה בחופף.
20. אשר לרכיב פסילת רישיון הנהיגה טוען המערער, כי למעשה הוטלה עליו פסילה לתקופה העולה על ארבע שנים, וזאת בהתחשב בעונש שהוטל עליו בגזר הדין הקודם, ובעונש הפסילה המותנה שהופעל באופן מצטבר.

דין והכרעה:

רכיב המאסר בפועל:

21. כפי שקבע בית המשפט קמא, המערער עבר עבירות חמורות והפגין זלזול בהוראות החוק ובצווי בית המשפט. ויודגש, מעשיו של המערער בעבר כבר הוכיחו שהוא אדיש לסכנה הכבדה בה הוא מעמיד אותו עצמו ואת המשתמשים האחרים בדרך בעת נהיגתו ברכב בזמן פסילה ובהיותו שיכור. המערער לא הסיק את המסקנות הנדרשות מכך שכבר גרם חבלה של ממש להולך רגל בעת שנהג בזמן פסילה, ולא היה בכך כדי להמריץ אותו להימנע מלהמשיך ולסכן את ציבור עוברי הדרך. המערער הראה שהוא לא מתרשם כלל וכלל מאיסורים המוטלים עליו על ידי קצין משטרה או על ידי בית המשפט, שאין בהגשת כתבי אישום נגדו כדי להרתיע אותו ושלא ניתן להרחיקו מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב (השוו: רע"פ 6115/06 מדינת ישראל נ' אבו לבן, 8/5/2007).

במעשה העבירה בגינו הורשע הפעם הוסיף המערער והוכיח שגם עונש מאסר ממושך בפועל ועונש מאסר מותנה משמעותי אינם מספיקים כדי להרתיע אותו מלשוב ולנהוג בזמן פסילה ובשכרות.

עונש המאסר בפועל שהוטל על המערער, הגם שאינו קל, מאזן באופן ראוי בין האמור לבין השיקולים לקולה עליהם עמד בית המשפט קמא בגזר דינו, ומבטא יחס הולם בין שיקולי הענישה העומדים על הפרק.

הפעלת עונש המאסר המותנה:

22. סעיף 52(ג) בחוק העונשין מורה:

"תקופת התנאי תתחיל ביום מתן גזר הדין ואם הנידון נושא אותו זמן עונש מאסר - ביום שחרורו מן המאסר; אולם תקופה שאסיר נמצא בה מחוץ לבית הסוהר בשל שחרור בערובה מכח סימן ב' בפרק ג' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, בשל חופשה מיוחדת או מכח סימן ב1 לפרק ו', יראו אותה כתקופת תנאי מצטברת לתקופת התנאי שקבע בית המשפט; והכל כשבית המשפט לא הורה אחרת."

במועד בו ניתן גזר הדין הקודם המערער לא נשא עונש מאסר, ולכן, בהתאם ללשונו הברורה והמפורשת של הוראת החוק הנ"ל, התחילה תקופת המאסר המותנה שהוטלה עליו במועד גזר הדין.

לצורך הכרעה בערעורים שלפניי אינני נדרש לדון בשאלת השלכת תקופת המאסר בפועל אותה נושא המערער על משך תקופת התנאי. לכן אסתפק בכך שאומר כי אני נוטה לדעה לפיה ממועד מאסרו של נאשם נפסק מניין תקופת התנאי, והוא מתחדש לאחר שחרורו (השוו: ת"פ (ב"ש) 26415-11-17).

מדינת ישראל - פמ"ד נ' אבו סולב, 23/10/2018

23. פסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 7510/00 **במנוקלר נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(4) 258 עליו מבקש המערער להסתמך, אינו מסייע בידו. בפסק הדין נקבע, כי בנסיבות בהן גזר הדין עוכב בטרם נכנס הנאשם לבית הסוהר, חל עיכוב הביצוע גם על העונש המותנה. אולם, גזר דינו הקודם של המערער לא עוכב. במקרה זה:

"נשאלת השאלה, מה ההיגיון לדחות את תחילת תוקפו של המאסר על-תנאי, כאשר מטרתו של זה להרתיע את הנאשם לעתיד לבוא, לאחר שנמצא כי הוא חטא בפלילים ועקב כך גם הורשע. והרי דחייה זו משמעה הוא להעניק לנאשם פרס שאינו ראוי לו, לאמור: בתקופה שבין מתן גזר-הדין ועד להכרעה בסוגיית עבודת השירות הוא יהיה פטור מאימתו של המאסר על-תנאי. ונדמה שתוצאה זו היא בלתי סבירה, מחטיאה את מטרת החיקוק, ואף עלולה לגרום לנאשם לחזור לסורו בתקופת הביניים.

אכן, גם מאסר על-תנאי, כמו רכיביו האחרים של גזר-הדין, נתון לערעור, אך כניסתו לתוקף מידי אינה כרוכה בנזק כלשהו לנאשם, ובוודאי לא בלתי הפיך, שהרי כל שנדרש ממנו הוא לנהוג כאזרח מהוגן, דרישה שרוב הבריות ממלאים אחריה גם בלי שיעמוד נגדם עונש מרתיע."
(ע"פ 271/01 **טולדנו נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה(3) 830, 836)

חפיפת עונש המאסר עם יתרת עונש המאסר אותו המערער מרצה:

24. סעיף 45(ב) בחוק העונשין קובע כי:

"מי שנידון למאסר ולפני שנשא כל ענשו חזר ונידון למאסר, ובית המשפט שדן אותו באחרונה לא הורה שישא את ענשי המאסר, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, לא ישא אלא עונש מאסר אחד והוא של התקופה הארוכה ביותר."

ביחס להוראת החוק האמורה הובעו בפסיקתו של בית המשפט העליון שלוש גישות פרשניות שונות. האחת: נקודת המוצא היא חפיפת עונשי מאסר שנקבעו, ואילו החריג אותו על בית המשפט לנמק הוא צבירתם של העונשים. השניה: הכלל הוא צבירת עונשי מאסר, ואילו חפיפתם הוא החריג. השלישית: הוראת החוק אינה מבטאת עמדה עקרונית לכאן או לכאן, אלא קביעה החלה במקרה בו גזר הדין אינו כולל הוראה מפורשת לעניין צבירתם או חפיפתם של עונשי המאסר. יחד עם זאת הובהר, כי לבית המשפט נתון שיקול דעת לעניין חפיפתם או צבירתם של עונשי המאסר בכל מקרה ומקרה. כמו כן, הותוו שיקולים לצורך הכרעה בעניין זה, ובהם: אופי המעשים; חומרת העבירות ונסיבות ביצוען (ככל שאלה חמורים יותר, כך גוברת הנטייה להטיל ענישה מצטברת); קיומה, או העדרה של זיקה בין העבירות (כאשר ככל שקיימת זיקה הדוקה יותר, כך קטנה הנטייה להטיל ענישה

מצטברת); ושיקולי גמול והרתעה (ראו: רע"פ 3589/17 **שמואל נ' מדינת ישראל**, 10/2/2020).

מכל מקום, שעה שבית משפט גוזר עונש מאסר על מי שנדון למאסר בהליך קודם וטרם נשא את כל ענשו, הוא נדרש לדון ולהחליט, בהכרעה מנומקת, האם עונש המאסר שהטיל ירוצה במצטבר או בחופף לעונש המאסר שהנאשם טרם סיים לרצות (ע"פ 7907/14 **ואזנה נ' מדינת ישראל**, 22/2/2015).

25. כאמור, בית המשפט קמא קבע בגזר דינו כי תקופת המאסר שהטיל על המערער תחושב מיום גזר הדין. בכך הביא לחפיפה של עונש זה עם יתרת עונש המאסר שעל המערער לרצות בהתאם לגזר הדין הקודם - כשנה.

בגזר הדין לא פורטו הנימוקים לחפיפת העונשים, חרף הנסיבות לחומרה ושיקולי ההרתעה שפורטו לעיל.

למרות האמור, בהינתן שיקול הדעת הנתון לערכאה הדיונית בעניין זה, הגישה הפרשנית האפשרית לפיה הכלל הוא חפיפת העונשים וההליך הטיפולי בו שולב המערער במסגרת מאסרו, מצאתי שלא לקבל את ערעור המדינה בעניין זה.

הפעלת עונש המאסר המותנה בחופף:

26. בית המשפט קמא עמד בגזר דינו על הכלל לפיו תקופת מאסר על תנאי תרוצה באופן מצטבר על פני התקופה שנקבעה לעונש מאסר בפועל, ולא התעלם מכך שבית המשפט רשאי לסטות מכלל זה אך מטעמים שיירשמו (ראו: ע"פ 10173/16 **מדינת ישראל נ' טאהא**, 14/2/2017). יחד עם זאת מצא, כי בנסיבות העניין מתקיימות נסיבות המצדיקות את חפיפת עונש המאסר המותנה.

קביעתו זו של בית המשפט קמא אינה יכולה לעמוד. בעניינו של המערער, אשר שב לסורו לאחר זמן קצר ביותר, חרף מאסר מותנה שהוטל עליו, ועבר פעם נוספת עבירות חמורות של נהיגה בפסילה ובשכרות, הכף נוטה בבירור לעבר ברירת המחדל של צבירת עונשים (השוו: ע"פ 2336/16 **מזראיב נ' מדינת ישראל**, 14/12/2017). זאת, במיוחד שעה שעונש המאסר הוטל עליו באופן החופף את המאסר אותו הוא מרצה.

כפי שיפורט להלן, אין בנימוקיו של בית המשפט קמא כדי להצדיק סטייה מברירת המחדל האמורה.

א. משך המאסר המותנה שהוטל על המערער בהליך קודם אינו משמש טעם לחפיפתו באופן מלא, במיוחד כאשר מדובר במי שאינו מראה סימנים אמיתיים של הכרה והפנמה של משמעות התנהגותו הפלילית (השוו: רע"פ 7391/08 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל**, 10/7/2008).

ב. קביעתו של בית המשפט קמא כי די בכך שמדובר בתקופת תנאי ארוכה יחסית כדי להרתיע את המערער אינה עולה בקנה אחד עם התנהלותו של המערער, אשר מעשיו מוכיחים עליו שעונש המאסר המותנה לא הרתיע אותו מלשוב ולעבור עבירה.

ג. כאמור, המערער שב פעם אחר פעם לנהוג בפסילה ובשכרות, תוך שהוא מתעלם באופן בוטה מהסיכון הרב אותו הוא גורם, סיכון שכבר התממש בעבר באופן חלקי. בנוסף, המערער הפגין זלזול בחוק ובצווי בית המשפט. בנסיבות אלה, על בית המשפט להעדיף באופן ברור את האינטרס הציבורי הכרוך בהרתעת המערער והציבור על פני עניינו הפרטי של המערער ונסיבותיו האישיות, הגם שנסיבות חייו אינן פשוטות.

ד. זעקתו של המערער לטיפול שיקומי יכולה לקבל מענה במסגרת שילובו בהליך טיפולי בין כותלי בית הסוהר, כפי שנעשה בפועל. ויודגש, המערער לא שולב בהליך טיפולי קודם מעצרו ולא ביקש כי יערך תסקיר בעניינו קודם גזר הדין. לאחר שנגזר דינו ובמסגרת מאסרו, המערער שולב בהליך טיפולי אינטנסיבי והוא מפגין רצינות, כך עולה מהודעת חטיבת תקון בשירות בתי הסוהר. יש לקוות כי הוא ישכיל להמשיך את השתתפותו בטיפול, ולהפיק את המרב מההליך הטיפולי. אולם, אין להפנות את המערער עתה לשירות המבחן.

27. אין בפסיקה אליה מפנה ההגנה בטיעוניה (רע"פ 5638/13 נכפולגר נ' מדינת ישראל, 15/1/2014; רע"פ 7982/13 שגן נ' מדינת ישראל, 6/1/2014) כדי לתמוך בעמדתה אשר לחפיפת עונש המאסר המותנה. ראשית, מדובר במקרים בהם נדחו ערעורים על חומרת העונש שהוגשו מטעם ההגנה, ולא במקרים בהם נדחו ערעורים מטעם המדינה על קולת העונש וחפיפת עונשי המאסר. שנית, בשונה מעניינו של המערער, באותם מקרים לא מדובר היה במי שהתקיימו לגביו שילוב של נסיבות משמעותיות לחומרה: נהיגה בשכרות ובזמן פסילה, בחלוף כחודש בלבד מאז ניתן נגדו גזר דין קודם בעבירות דומות ולאחר שבעבר כבר פגע בהולך רגל וגרם לו חבלות של ממש. כאמור, הנסיבות לחומרה המתקיימות בעניינו של המערער מחייבות את בית המשפט להעביר מסר חד וברור בדבר חומרת מעשיו של המערער, לצורך הרתעתו והרתעת הציבור.

רכיב פסילת רישיון הנהיגה בפועל:

28. סעיף 39א בפקודה מורה:

"הורשע אדם על עבירה כאמור בסעיף 62(3), דינו - בנוסף לכל עונש אחר - פסילה מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה שלא תפחת משנתיים, ואם כבר הורשע על עבירה זו בשנה שקדמה לאותה עבירה - פסילה לתקופה שלא תפחת מארבע שנים; אולם רשאי בית המשפט, בנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק הדין, להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר."

כיוון שהמערער הורשע בעבירה קודמת של נהיגה בשכרות לפי סעיף 62(3) בפקודה בשנה שקדמה לעבירה בה הורשע בהליך זה, ובהיעדר נסיבות מיוחדות, היה על בית המשפט קמא להטיל עליו פסילה לתקופה של ארבע שנים לפחות.

29. כידוע, עונש מותנה המופעל בעקבות הרשעה נוספת, אינו אלא עונש נדחה המוטל בגין העבירה הקודמת (רע"פ 5798/00 ריזי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(3) 1, 17). ממילא, אין בהפעלתו כדי לאפשר את זקיפתו על חשבון עונש מינימום שנקבע בגין העבירה החדשה.

30. על פי הוראת סעיף 42(ג)(2) בפקודה, בחישוב תקופת הפסילה לא תבוא במניין תקופה שבה נושא בעל הרישיון עונש מאסר על העבירה שבגללה נפסל כאמור. בהלכה הפסוקה נקבע כי:

"לשון סעיף 42 לפקודת התעבורה הנ"ל, הריהי מפורשת וברורה. היא מורה כי בחישוב תקופת הפסילה לא תבוא במניין תקופת המאסר. הוראת סעיף 42 הנ"ל אינה סובלת פרשנות אחרת. גם ההיגיון מורה כך: אין טעם ולא תוחלת בפסילת רישיון נהיגה כשזו "נבלעת" בתקופת מאסר, שבה ממילא בטל כל אסיר מנהיגה. גם תכלית החקיקה אינה באה על סיפוקה לפי דרכו של בית המשפט המחוזי, שיקולי הגמול וההרתעה נמוגים, ואין מענה הולם לסכנה הנשקפת לציבור מפני נהיגתם ... סכנת נפשות."

ובהמשך:

"ברור כשמש בצהרי היום. תקופת פסילה שבגדרי המאסר היא תרתי דסתרי, היתה כלא היתה או שמא לא היתה ולא נבראה, וכפי שציין חברי, לא רק שאין לה נפקות ממשית אלא אינה משרתת את תכלית הפסילה, להגן על הציבור מגחמת עבריינים."

(ע"פ 2965/13 מדינת ישראל נ' ג'יהאד אלרפעה 2/7/2014)

בית המשפט קמא פעל בהתאם, וקבע בגזר הדין באופן ברור, כי **"תקופת המאסר בתיק זה לא תימנה כחלק מהפסילה"**. לא נפלה אפוא טעות ברכיב זה.

31. בסעיף 42(ב) בפקודה נקבע כי:

"הוטלה פסילה על מי שנדון לפסילה במשפט קודם אשר תקופתה טרם נסתיימה, תהיה הפסילה שהוטלה כאמור מצטברת לקודמתה ותקופתה תחל בתום הפסילה הקודמת."

אולם, בית המשפט קמא קבע כי הפסילה תחושב החל במועד גזר הדין. בכך הביא לחפיפה של עונש הפסילה שהוטל על ידו לפסילה שהוטלה בגזר הדין הקודם, בניגוד להוראת החוק הנ"ל. הנימוק לחפיפת עונשי הפסילה

לא פורט בגזר הדין.

התוצאה:

32. לאור כל המפורט לעיל אני מחליט לדחות את ערעור המערער, ולקבל באופן חלקי את ערעור המדינה.

בהתחשב בהליך הטיפול בו שולב המערער במסגרת מאסרו, וכיוון שאין זה ממנהגה של ערכאת הערעור למצות את הדין, ערעור המדינה מתקבל באופן הבא:

א. חלף תקופת הפסילה שנקבעה בסעיף 49(א) בגזר הדין יפסל רישיון הנהיגה של המערער למשך 48 חודשים.

ב. הפסילה תחושב החל מתום תקופת הפסילה שהוטלה על המערער בגזר הדין הקודם.

ג. הפעלת המאסר המותנה, בהתאם לסעיף 49(ה) בגזר הדין, תיעשה כך ששישה חודשי מאסר ירוצו בחופף, ושישה חודשי מאסר ירוצו במצטבר.

יתר רכיבי גזר הדין עומדים בעינם.

ניתן היום, י' טבת תשפ"ב, 14 דצמבר 2021, במעמד
המתביעים.